
Ν Ε Κ Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Ε Σ

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΧΑΤΖΗ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ

(1907 - 1986)

Γεννημένος τὸ 1907 στὴ Σύμη ἀπὸ τὸν Καϊλιώτη καὶ τὴ Χαρίκλεια Χατζηϊωάννου, ὀλοκλήρωσε τὴ βασικὴ ἐκπαίδευση στὴ γενέτειρα, ὑπηρέτησε γιὰ ἓνα διάστημα ὡς δάσκαλος στὸ νησί καὶ σπούδασε μαθηματικὰ στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, στοὺς πτυχιούχους τοῦ ὁποῦοι συναριθμήθηκε τὸ 1931.

Ἐπηρετήθη ὡς Καθηγητὴς Μαθηματικῶν στὴν Αἴγυπτο, στὴν Κοργιγαλένιο Σχολὴ Σπετσῶν, τὸ Πρακτικὸ Λύκειο Καβάλας καὶ στὰ Γυμνάσια Δοξάτου Δράμας, Αἴγινας, Δραπετσῶνας καὶ Γλυφάδας. Τὸ 1951 ἔγινε γυμνασιάρχης. Μὲ τὴ συμπλήρωση 35ετοῦς ὑπηρεσίας συνταξιοδοτήθηκε μὲ τὸν βαθμὸ τοῦ λυκειαρχῆ.

Βάζοντας ὑποθήκη τὸ μοναδικὸ του σπίτι στὴ Βούλα, ἔκτισε τὸ Γυμνάσιο τοῦ Δοξάτου. Τὸ 1940 πολέμησε στὰ σύνορα τὸν Ἰταλὸ εἰσβολέα καὶ κατὰ τὴν περίοδο τῆς γερμανικῆς κατοχῆς ἀνέπτυξε πλούσια ἀντιστασιακὴ δράση. Συνελήφθη ἀπὸ τὸν κατακτητὴ καὶ ἐγκλείσθηκε στὶς φυλακὲς Χατζηκώστα. Νυμφεύθηκε τὴ Μαρία, κόρη τοῦ Ἰωάννη καὶ τῆς Φανῆς Κλαδάκη, καὶ ἀπέκτησε μαζί της τέσσερα παιδιά, τὴ Χαρίκλεια, τὴ Φανή, τὸν Μιχάλη καὶ τὴν Ἄννα. Λαμπρὸς οἰκογενειάρχης, θερμὸς πατριώτης, διακεκριμένος ἐπιστήμονας, δραστήριος ἐκπαιδευτικὸς, διακρινόταν γιὰ τὸ ἦθος του.

Ἐπῆρξε ἰδρυτικὸ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Συμαϊκῶν Ἐκδόσεων καὶ διαχειριστὴς της, παρέμεινε δὲ μέλος της ὡς τὸν θάνατό του τὴν 1η Νοεμβρίου 1986 στὸ Ἀσκληπιεῖο Βούλας. Ἡ προσφορά του πρὸς αὐτὴν ὑπῆρξε ἀνεκτίμητη, γι' αὐτὸ στὴν κηδεῖα του μίλησε ὁ Πρόεδρός της, ὁ ὁποῖος καὶ κατέθεσε στὴ σωρὸ του στέφανο. Σὲ ψήφισμα, ποὺ ἐκδόθηκε, ἀναφέρονται:

«ΨΗΦΙΣΜΑ

Ἡ Ἐπιτροπὴ Συμαϊκῶν Ἐκδόσεων, μόλις πληροφορήθηκε τὸ θλιβερὸ ἀγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου συμπολίτη μας

ΓΙΑΝΝΗ ΧΑΤΖΗ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ

Μαθηματικοῦ,

Γυμνασιάρχῆ,

ὁ ὁποῖος πρόσφερε σπουδαῖες ὑπηρεσίες στὴν παιδεία τοῦ νησιοῦ μας καὶ στὴν Ἐπιτροπὴ ὡς ἰδρυτικὸ μέλος καὶ διαχειριστὴς της, μέλος της δὲ ὡς τὸν θάνατό του, συνῆλθε σὲ ἔκτακτη συνεδρία καὶ ἀποφάσισε:

1. Νὰ παρακολουθήσουν τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν κηδεῖα του καὶ νὰ ἐκφωνήσῃ ἐπικήδειο λόγο ὁ Πρόεδρος της.
2. Νὰ κατατεθεῖ ἐπὶ τῆς σωροῦ του στέφανος.
3. Νὰ δημοσιευθεῖ στὸν ὑπὸ ἔκδοση τόμο τῶν «Συμαϊκῶν» νεκρολογία του.
4. Νὰ διαβιβασθοῦν στοὺς οἰκείους του τὰ συλλυπητήρια τῆς Ἐπιτροπῆς.
5. Νὰ δημοσιευθεῖ τὸ παρὸν στὸν συμαϊκὸ τύπο.

Ἀθήνα, 4 Νοεμβρίου 1986
Γιὰ τὴν Ἐπιτροπὴ Συμαϊκῶν Ἐκδόσεων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΟΛΟΝΑΚΗ».

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΡΑΓΑΣ

(† 1987)

Μέσα σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα ἡ Ἐπιτροπὴ Συμαϊκῶν Ἐκδόσεων θρήνησε τὸν χαμὸ καὶ ἄλλου μέλους της, τοῦ φιλόλογου καὶ γυμνασιάρχου Ἀντώνη Σαραγά, ποὺ ἀπὸ τὴν ἰδρυσὴ της ὑπῆρξε στενὸς συμπαράστατος στὸν ἀείμνηστο Πρόεδρό της Ἀλέξανδρο Καρανικόλα καὶ ὡς τὴν τελευταία του πνοὴ στάθηκε ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ δραστήρια μέλη της.

Σπούδασε φιλολογία στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν καὶ ὑπηρέτησε ἐπὶ μακρὰ σειρὰ ἐτῶν τὴν ἐκπαίδευση. Πνευματικὸς ἄνθρωπος μὲ ἐργασίες ἰδίως γιὰ συμαϊκὲς μορφές (Σωτ. Καρανικόλας, Μιχ. Βολονάκης κ.λπ.), ποὺ φέρουν τὴ σφραγίδα τῆς ἐπιμέλειας, ἦταν πάνω ἀπὸ ὅλα ἄνθρωπος, καλοσυνάτος, εὐγενέστατος, ἄριστος οἰκογενειάρχης καὶ καλὸς πατριώτης. Ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴ Σύμη ἦταν παθολογική.

Ἄν καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ του σταδιοδρομία τὸν ἔφερε μακριὰ ἀπὸ αὐτὴν, ποτὲ δὲν ἀποκόπηκε ἀπὸ τὴ γενέτειρά του. Τὰ καλοκαίρια του τὰ περνοῦσε πάντοτε σ' ἐκεῖνην, μὰ καὶ ἄλλες φορές τὸν χρόνο ἔβρισκε εὐκαιρία γιὰ νὰ τὴν ἐπισκεφθεῖ. Τὰ προϊόντα της τὰ θεοποιοῦσε. Κατέφθανε πάντοτε μὲ φασκόμυλο, μὲ ρίγανη, μὲ λουκούμια, μὲ κάτι τέλος πάντων ἀπὸ τὸ νησί, γιὰ νὰ φέρει τὸ μήνυμα τοῦ ἄδολου πατριωτισμοῦ του, ποὺ ἐκδηλώθηκε πρῶτα μὲ

τὴν ἐθελοντικὴν στρατεύσῃ του στὸ Σύνταγμα Δωδεκανησίων καὶ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν στὸν πόλεμον τοῦ Σαράντα.

Ἄλλὰ καὶ εὐγενὴς συμπαραστάτης ὑπῆρξε σὲ κάθε συμαϊκῇ πνευματικῇ προσπάθειᾳ. Ὁ Ἀντώνης Σαραγάς ἦταν γιὰ ὅλους τοὺς Συμαϊκοὺς κάτι ἀπὸ τὴ φωνὴ καὶ τὴ συνείδηση τῆς Σύμης. Τὴ φωνὴ τοῦ καθήκοντος καὶ τὴ συνείδηση τοῦ χρέους. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μορφή του δὲν θὰ σβῆσει μὲ τὸ φευγικὸν του ἀπὸ τὸν μάταιον τοῦτο κόσμον. Θὰ μείνει βαθιὰ χαραγμένη μέσα μας θυμίζοντάς μας αὐτὸ τὸ χρέος. Στὴν κηδεῖα του τὸν ἀποχαιρέτισε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς μας, ὁ ὁποῖος καὶ κατέθεσε στὴ σωρὸν του στέφανον. Ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν μας ἐπικηδεῖο ἐξεφώνησε καὶ ὁ κ. Γ. Κατσιμπρῆς. Σὲ ψήφισμα, πὺ ἐκδόθηκε, ἀναφέρονται:

«ΨΗΦΙΣΜΑ

Ἡ Ἐπιτροπὴ Συμαϊκῶν Ἐκδόσεων μόλις πληροφορήθηκε τὸ θλιβερὸ ἄγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ αἰμίμηστου συμπολίτη μας

ΑΝΤΩΝΗ ΣΑΡΑΓΑ

Φιλολόγον - Γυμνασιάρχον,

ὁ ὁποῖος πρόσφερε σπουδαῖες ὑπηρεσίαι στὴν παιδείαν τοῦ νησιοῦ μας καὶ στὴν Ἐπιτροπὴ ὡς ἰδρυτικὸν μέλος, καὶ μέλος τῆς ὡς τὸν θάνατόν του, συνῆλθε σὲ ἔκτακτῃ συνεδρίᾳ καὶ ἀποφάσισε:

1. Νὰ παρακολουθήσουν τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν κηδεῖαν του καὶ νὰ ἐκφωνήσῃ ἐπικηδεῖο λόγον ὁ Πρόεδρος τῆς.
2. Νὰ κατατεθεῖ στέφανος στὴ σωρὸν του.
3. Νὰ δημοσιευθεῖ στὸν ὑπὸ ἔκδοσιν τόμον τῶν «Συμαϊκῶν» νεκρολογία του.
4. Νὰ διαβιβασθοῦν στοὺς οἰκείους του τὰ συλλυπητήρια τῆς Ἐπιτροπῆς.
5. Νὰ δημοσιευθεῖ τὸ παρὸν στὸν συμαϊκὸν τύπον.

Ἀθήνα, 11 Μαΐου 1987

Γιὰ τὴν Ἐπιτροπὴ Συμαϊκῶν Ἐκδόσεων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΟΛΑΝΑΚΗ».

ΚΩΣΤΗΣ Β. ΖΑΧΑΡΙΟΥ

(1896 - 1987)

Στις 21 Μαρτίου 1987 κηδεύθηκε στη Ρόδο ο Συμιακός Καθηγητής τῶν Μαθηματικῶν καὶ ἠθογράφος Κωστής Β. Ζαχαρίου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε τακτικὸς συνεργάτης τῶν «Συμαϊκῶν», στὶς σελίδες τῶν ὁποίων ἀναβίωσε μὲ ἐνάργεια τὸν παραδοσιακὸ βίον τοῦ νησιοῦ μας σὲ σειρὰ κειμένων μὲ τὸν τίτλον «Συμαϊκὴ ἔθιμογραφία».

Γιὸς τοῦ ἀείμνηστου Συμιακοῦ δασκάλου Βασιλείου Ζαχαρίου (γνωστοῦ ὡς «Βασίλα»), εἶδε τὸ φῶς στὴ Σύμη στὰ 1896. Τὰ πρῶτα γράμματα διδάχθηκε ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ στὴ συνέχεια μαθήτευσε στὸ Γυμνάσιον Σύμης καὶ τὸ Βενετόκλειον Ρόδου, γιὰ νὰ ἀκολουθήσει σπουδὲς μαθηματικῶν στὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν.

Δίδαξε στὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἀθήναν καὶ τὴ Ρόδον ἐπὶ σαράντα ὀλόκληρα χρόνια, μὲ ἀγάπην πρὸς τοὺς νέους, προοδευτικὸ πνεῦμα καὶ προσήλωσιν στὸ ἐκπαιδευτικὸν λειτουργήμα. Ἡ ὑπηρεσία του τόσο στὸ Βενετόκλειον ἥσο καὶ στὸ Καζούλλειον Γυμνάσιον Θηλέων τῆς Ρόδου ἀφῆσαν ἐποχὴν. Ἦταν πρωτοπόρος δημοτικιστὴς καὶ θαυμαστὴς τοῦ συναδέλφου του Ἐλισσαίου Γιανίδου. Ὑπεραγαποῦσε τὴ Σύμη καὶ τὴν ἐπισκεπτόταν συχνὰ φροντίζοντας τὰ καλοκαίρια νὰ τὰ περνᾷ στὸ νησί μας καὶ ἰδιαιτέρως στὸν Πανορμίτην. Ἀφηγεῖτο πάντοτε μὲ γλαφυρότητα τὰ «περασμένα καὶ ἀξέχαστα» τῆς Σύμης. Στὴ «Συμαϊκὴ ἔθιμογραφία» περιέλαβε ἀφθονὰ στοιχεῖα.

Ἡ κόρη του φιλόλογος καὶ λυκειάρχης κ. Ἐλένη Ζαχαρίου-Μαμαλιγiana ἐπιμελήθηκε καὶ ἐξέδωσε σὲ ἰδιαιτέρον τόμον τὰ λαογραφήματά του (ἐκδεδομένα καὶ ἀνέκδοτα) μὲ τὸν τίτλον «Ἀναπολήσεις ἀπ' τὴν παλιὰ Σύμη». Ἡ ἐκτύπωση τοῦ βιβλίου δλοκληρώθηκε λίγες μέρες πρὶν τὸν θάνατόν του. Ἀπὸ τὴ σύζυγόν του Μαρίαν τὸ γένος Λογοθέτη εἶχε ἀποκτήσει καὶ ἄλλη θυγατέρα τὴν Ἄνναν, ἐπίσης ἐκπαιδευτικόν.

Τὸν ἴδιον χρόνον ἀπεβίωσαν ὁ Συμιακὸς πνευματικὸς ἄνθρωπος καὶ δημοσιογράφος Νέστωρ Κ. Κρανίδης (1915 - 1987), πού ἔγραψε ἀδρῆ καὶ λεπταίσθητην ποίησιν, συχνὰ ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὴ Σύμη, ὁ Συμιακὸς ἐκπαιδευτικὸς Φώτιος Μ. Φωτάρης, πού δημοσιεύομε σ' αὐτὸν τὸν τόμον σελίδες του γιὰ τὸν Λαϊκὸν Σύλλογον Σύμης «Ὁ Νιρέας» καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἀείμνηστου Συμιακοῦ δημοσιογράφου Γιάννη Μοσχόβου, μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς Συμαϊκῶν Ἐκδόσεων, διακεκριμένην Καρπαθίαν ποιήτρια καὶ λαογράφον Ἐύρη Βαρίκα-Μοσχόβου, πού ἀφησε πλούσιον συγγραφικὸν ἔργον.

ΤΑ «ΣΥΜΑ·Ι·ΚΑ»